CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
юридичний факультет
кафедра публічного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
проф. Віталій ГОРДЄЄВ
“28” серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ТА КАР’ЄРА НОТАРІУСА
вибіркова

Освітньо-професійна програма: Право
Спеціальності D8 Право
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
юридичний факультет
Мова навчання українська

Чернівці, 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна підготовка та кар'єра нотаріуса» **складена відповідно до** освітньо-професійної програми «Право» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D8 Право, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Розробник:
Ковбас Ігор Васильович, завідувач кафедри публічного права, доктор юридичних наук, професор
Друцул Тетяна Іванівна, асистент кафедри публічного права, кандидат юридичних наук

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
Ковбас Ігор Васильович, завідувач кафедри публічного права, доктор юридичних наук, професор
Друцул Тетяна Іванівна, асистент кафедри публічного права, кандидат юридичних наук

Затверджено на засіданні кафедри публічного права
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Завідувач кафедри публічного права _____ **д.ю.н., проф. Ігор КОВБАС**

Схвалено науково-методичною комісією факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії
юридичного факультету _____ **PhD, ас. Лаура БЗОВА**

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Професійна підготовка та кар'єра нотаріуса» полягає у формуванні системи знань та оволодінні студентами-правниками практичними компетентностями, необхідними для розуміння особливостей доступу до професії нотаріуса, набуття та реалізації права на здійснення нотаріальної діяльності в Україні. Особлива увага приділяється вивченню вимог, що висуваються до кандидатів на зайняття нотаріальною діяльністю, порядку проходження стажування, складання кваліфікаційного іспиту та отримання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю.

Пререквізитами навчальної дисципліни «Професійна підготовка та кар'єра нотаріуса» є дисципліни «Цивільне право», «Сімейне право», «Земельне право» та «Нотаріальна юрисдикція». Їх вивчення забезпечує здобувачам базові знання про організацію та функціонування інституту нотаріату в Україні, основні інститути цивільного, сімейного та земельного права, а також особливості нотаріальної юрисдикції, що є необхідним підґрунтям для опанування порядку доступу до професії нотаріуса, вимог кваліфікаційного іспиту, правил вчинення нотаріальних дій та застосування галузевого законодавства у нотаріальній практиці.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності:
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК 14. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні компетентності:
СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.
СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також знання практики їх застосування.
Результати навчання:
РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.
РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2(м)	3,0	90	14	14	-	-	62	-	залік
Заочна	1	2(м)	3,0	90	4	4	-	-	82	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем з навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	**Змістовий модуль І. Організація нотаріальної діяльності**											
Тема 1.1. Правовий статус нотаріуса та доступ до професії нотаріуса *(поняття та ознаки правового статусу нотаріуса; вимоги до осіб, які претендують на працевлаштування нотаріальною діяльністю; порядок доступу до професії нотаріуса; кваліфікаційні вимоги)*	13	2	2			9	13	1				12
Тема 1.2. Організаційно-правові форми нотаріальної діяльності *(державна та приватна нотаріальна діяльність; особливості діяльності*	13	2	2			9	13		1			12

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

організації державного нотаріуса; особливості організації діяльності приватного нотаріуса; правові засади діяльності нотаріальних контор)												
Тема 1.3. Повноваження нотаріуса та загальні правила вчинення нотаріальних дій *(поняття та види повноважень нотаріуса; компетенція нотаріуса щодо вчинення нотаріальних дій; загальні правила вчинення нотаріальних дій; підстави для відмови у вчиненні нотаріальної дії)*	13	2	2			9	13	1				12
Разом за ЗМ І	39	6	6			27	39	2	2			36
Теми лекційних занять	**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. ЗАКОНОДАВСТВО У СФЕРІ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**											
Тема 2.1. Знання у сфері цивільного, сімейного та спадкового законодавства *(цивільне законодавство; сімейне законодавство; спадкове законодавство; застосування норм цивільного, сімейного та спадкового права у нотаріальній діяльності)*	13	2	2			9	13	1				12
Тема 2.2. Знання у сфері земельного, податкового та процесуального законодавства *(земельне законодавство; податкове законодавство; цивільне процесуальне законодавство;*	13	2	2			9	13		1			12

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

кримінальне та кримінальне процесуальне законодавство; законодавство про адміністративні правопорушення)												
Тема 2.3. Законодавство про запобігання корупції та організацію нотаріального діловодства *(законодавство про запобігання корупції; вимоги щодо доброчесності нотаріуса; правила ведення нотаріального діловодства; зберігання нотаріальних документів)*	13	2	2			9	12		1			11
Тема 2.4. Законодавство про єдині та державні реєстри *(поняття та види єдиних і державних реєстрів; порядок роботи нотаріуса з державними реєстрами; внесення та отримання відомостей із реєстрів; відповідальність за порушення порядку роботи з реєстрами)*	12	2	2			8	12	1				11
Разом за ЗМ ІІ	51	8	8			35	51	2	2			46
УСЬОГО год.	90	14	14			62	90	4	4			82

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

№	Тема
ЗМ І. ОРГАНІЗАЦІЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
1.1.	**Тема 1.1. Правовий статус нотаріуса та доступ до професії нотаріуса** 1. Поняття та правова природа правового статусу нотаріуса 2. Основні права та обов'язки нотаріуса

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

	3. Кваліфікаційні вимоги до осіб, які претендують на зайняття нотаріальною діяльністю 4. Порядок допуску до професії нотаріуса
1.2.	**Тема 1.2. Організаційно-правові форми нотаріальної діяльності** 1. Поняття та види організаційно-правових форм нотаріальної діяльності 2. Організація діяльності державного нотаріуса 3. Організація діяльності приватного нотаріуса 4. Особливості правового регулювання діяльності державних і приватних нотаріусів
1.3.	**Тема 1.3. Повноваження нотаріуса та загальні правила вчинення нотаріальних дій** 1. Поняття та види повноважень нотаріуса 2. Компетенція нотаріуса щодо вчинення нотаріальних дій 3. Загальні правила вчинення нотаріальних дій 4. Підстави та порядок відмови у вчиненні нотаріальної дії
	ЗМ ІІ. ЗАКОНОДАВСТВО У СФЕРІ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
2.1.	**Тема 2.1. Знання у сфері цивільного, сімейного та спадкового законодавства** 1. Основні положення цивільного законодавства у нотаріальній діяльності 2. Основні положення сімейного законодавства у нотаріальній діяльності 3. Основні положення спадкового законодавства 4. Застосування норм цивільного, сімейного та спадкового права при вчищенні нотаріальних дій
2.2.	**Тема 2.2. Знання у сфері земельного, податкового та процесуального законодавства** 1. Основні положення земельного законодавства у нотаріальній діяльності 2. Основні положення податкового законодавства у нотаріальній діяльності 3. Цивільне процесуальне законодавство та його застосування у нотаріальній діяльності 4. Кримінальне, кримінальне процесуальне законодавство та законодавство про адміністративні правопорушення

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

2.3.	**Тема 2.3. Законодавство про запобігання корупції та організацію нотаріального діловодства** 1. Основні положення законодавства про запобігання корупції 2. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у нотаріальній діяльності 3. Правила ведення нотаріального діловодства 4. Формування, облік, зберігання та передача нотаріальних документів
2.4.	**Тема 2.4. Законодавство про єдині та державні реєстри** 1. Поняття та система єдиних і державних реєстрів 2. Повноваження нотаріуса у сфері державної реєстрації 3. Порядок внесення та отримання відомостей із державних реєстрів 4. Правові слідки та відповідальність за порушення порядку роботи з державними реєстрами

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

Навчальним планом не передбачено

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

№	Тема
	ЗМ І. ОРГАНІЗАЦІЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
1.1.	**Тема 1.1. Правовий статус нотаріуса та доступ до професії нотаріуса** 1. **Правовий статус нотаріуса** а) Поняття та ознаки правового статусу нотаріуса. б) Основні права та обов'язки нотаріуса. в) Гарантії нотаріальної діяльності. 2. **Вимоги до особи, яка претендує на зайняття нотаріальною діяльністю** а) Кваліфікаційні вимоги до нотаріуса. б) Вимоги щодо стажу роботи у сфері права. в) Обмеження щодо зайнятості нотаріальною діяльністю. 3. **Порядок доступу до професії нотаріуса** а) Стажування особи, яка має намір займатися нотаріальною діяльністю. б) Кваліфікаційний іспит. в) Видача свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю. 4. **Організаційні засади професійної діяльності нотаріуса** а) Незалежність та неупередженість нотаріуса. б) Дотримання нотаріальної таємниці. в) Відповідальність нотаріуса за порушення законодавства.
1.2.	**Тема 1.2. Організаційно-правові форми нотаріальної діяльності** 1. **Державна нотаріальна діяльність** а) Правові засади діяльності державних нотаріальних контор. б) Організація діяльності державного нотаріуса. в) Особливості фінансового та організаційного забезпечення державної нотаріальної діяльності.

© Ковбас І.В.., 2026

	2. **Приватна нотаріальна діяльність** а) Правові засади здійснення приватної нотаріальної діяльності. б) Реєстрація приватної нотаріальної діяльності. в) Організація роботи приватного нотаріуса. 3. **Порівняльна характеристика державної та приватної нотаріальної діяльності** а) Спільні ознаки державної та приватної нотаріальної діяльності. б) Особливості організації та здійснення діяльності. в) Відповідальність державних і приватних нотаріусів.
1.3.	**Тема 1.3. Повноваження нотаріуса та загальні правила вчинення нотаріальних дій** 1. **Повноваження нотаріуса щодо вчинення нотаріальних дій** а) Поняття та види повноважень нотаріуса. б) Компетенція нотаріуса. в) Розмежування компетенції нотаріусів та інших уповноважених осіб. 2. **Загальні правила вчинення нотаріальних дій** а) Місце та строки вчинення нотаріальних дій. б) Підстави та порядок вчинення нотаріальних дій. в) встановлення особи учасника нотаріальної дії. 3. **Перевірка правоздатності та дієздатності учасників нотаріальної дії** а) Перевірка цивільної дієздатності фізичної особи. б) Перевірка повноважень представника. в) Перевірка правоздатності юридичної особи. 4. **Відмова у вчиненні нотаріальної дії** а) Підстави для відмови у вчиненні нотаріальної дії. б) Порядок оформлення відмови. в) Оскарження нотаріальної дії або відмови в її вчищенні.
	ЗМ ІІ. ЗАКОНОДАВСТВО У СФЕРІ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
2.1.	**Тема 2.1. Знання у сфері цивільного, сімейного та спадкового законодавства** 1. **Застосування цивільного законодавства у нотаріальній діяльності** а) Правочини та їх правові слідки. б) Представництво та довіреність. в) Цивільна правоздатність і дієздатність фізичних осіб. 2. **Застосування сімейного законодавства** а) Правовий режим майна подружжя. б) Договори подружжя. в) Шлюбний договір. 3. **Застосування спадкового законодавства** а) Спадкування за законом. б) Спадкування за заповітом. в) Прийняття та оформлення спадщини.

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

	4. **Практичне застосування цивільного, сімейного та спадкового законодавства** а) Встановлення юридично значущих характеристик. б) Перевірка документів та прав учасників нотаріальної дії. в) Запобігання порушенню прав та законних інтересів учасників цивільних правовідносин.
2.2.	**Тема 2.2. Знання у сфері земельного, податкового та процесуального законодавства** 1. **Застосування земельного законодавства у нотаріальній діяльності** а) Правочини щодо земельних ділянок. б) Особливості нотаріального посвідчення земельних правочинів. в) Перевірка прав на земельні ділянки. 2. **Застосування податкового законодавства** а) Оподаткування нотаріально посвідчених правочинів. б) Податкові наслідки відчуження нерухомого майна. в) Оподаткування операцій зі спадкування майна. 3. **Застосування кримінального та адміністративно-деліктного законодавства** а) Види правопорушень у сфері нотаріальної діяльності. б) Відповідальність нотаріуса за порушення законодавства. в) Запобігання правопорушенням у нотаріальній діяльності. 4. **Застосування цивільного процесуального законодавства** а) Оскарження нотаріальних дій та відмова від їх вчинення. б) Судовий захист прав учасників нотаріальних правовідносин. в) Взаємодія нотаріуса із судом.
2.3.	**Тема 2.3. Законодавство про запобігання корупції та організацію нотаріального діловодства** 1. **Законодавство про запобігання корупції в Україні** а) Основні положення антикорупційного законодавства. б) Запобігання корупційним ризикам. в) Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. 2. **Конфлікт інтересів у професійній діяльності** а) Поняття та види конфлікту інтересів. б) Порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. в) Відповідальність за порушення вимог щодо запобігання конфлікту інтересів. 3. **Правила ведення нотаріального діловодства** а) Документування нотаріальної діяльності. б) Облік та оформлення нотаріальних документів. в) Формування та зберігання нотаріальних справ. 4. **Забезпечення збереження нотаріальних документів** а) Нотаріальний архів.

© Ковбас І.В.., 2026

	б) Порядок передачі документів на зберігання. в) Забезпечення конфіденційності інформації. *Курс на платформі Prometheus: «Зрозуміло про конфлікт інтересів» — https://prometheus.org.ua/prometheus-free/conflict-awareness-nazk/* *Освітній серіал на платформі Дія.Освіта: «Антикорупція» — https://osvita.diia.gov.ua/courses/antikorupcia*
2.4.	**Тема 2.4. Законодавство про єдині та державні реєстри** 1. **Єдині та державні реєстри у нотаріальній діяльності** а) Поняття та види державних реєстрів. б) Правові засади функціонування державних та єдиних реєстрів. в) Значення державних реєстрів для забезпечення нотаріальної діяльності. 2. **Робота нотаріуса з державними реєстрами** а) Порядок доступу нотаріуса до державних реєстрів. б) Внесення відомостей до державних реєстрів. в) Утримання та перевірка відомостей із державних реєстрів. 3. **Державна реєстрація речових прав на нерухоме майно** а) Порядок державної реєстрації речових прав. б) Державна реєстрація обтяжень речових прав. в) Підставки для відмови у державній реєстрації. 4. **Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців** а) Реєстраційні дії щодо юридичних осіб. б) Реєстраційні дії щодо фізичних осіб — підприємців. в) Особливості нотаріального забезпечення реєстраційних процедур. ***1.*** *Єдиний державний реєстр юридичних осіб, ФОП та громадських формувань* ***https://usr.minjust.gov.ua/*** ***2.*** *Державний реєстр речових прав на нерухоме майно* ***https://rrp.minjust.gov.ua/*** ***3.*** *Державний реєстр обтяжень рухомого майна* ***https://orm.minjust.gov.ua/*** 4. *Реєстри:* ***https://nais.gov.ua/registers***

ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

(навчальним планом не передбачено)

ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

Реферативні доповіді, есе
Правовий статус та професійні гарантії нотаріуса
Доступ до професії нотаріуса
Стажування та кваліфікаційний іспит нотаріуса
Анулювання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю
Державний та приватний нотаріат

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

Організація роботи приватного нотаріуса та контроль за його діяльністю
Відповідальність нотаріуса
Страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса
Оподаткування та додаткові платні послуги нотаріуса
Професійна етика нотаріуса
Незалежність та непередженність нотаріуса
Нотаріальна таємниця та захист інформації
Професійні ризики у діяльності нотаріуса
Виконавча сила нотаріального документа
Медіація у практиці нотаріуса
Правочини щодо земельних ділянок та оцінка земель
Недійсність заповіту та спадкової трансмісії
Аліменти: нотаріальна та судова практика
Цифровізація нотаріальної діяльності та е-нотаріат
Роль нотаріуса у захисті прав та законних інтересів громадян

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Самостійна робота включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносилися на самостійне вивчення, а також виконання дослідницького завдання по кожному змістовому модулю і презентація на практичному занятті. Результати самостійної роботи студента оцінюються викладачем на практичних заняттях.

№	Назва теми	год.
1.	**Тема та вид самостійної роботи**	
2.	**Правовий статус та професійні гарантії нотаріуса** 1. Правовий статус нотаріуса. 2. Професійні гарантії діяльності нотаріуса. *Вид роботи:* реферат, презентація, аналітична доповідь	2
3.	**Умови доступу до професії нотаріуса** 1. Вимоги до осіб, які мають намір займатися нотаріальною діяльністю. 2. Порядок допуску до професії нотаріуса. *Вид роботи:* реферат, аналіз нормативно-правових актів, складання тестових завдань	3
4.	**Правовий статус Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату** 1. Правовий статус Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату. 2. Основні завдання та засади діяльності Комісії. *Вид роботи:* реферат, презентація, аналітична доповідь	3
5.	**Компетенція Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату** 1. Основні повноваження Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату.	2

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

	2. Рішення, які приймає Комісія. *Вид роботи:* аналіз нормативно-правових актів, презентація, складання тестових завдань	
6.	**Організація роботи державних нотаріальних контор** 1. Правові засади організації роботи державних нотаріальних контор. 2. Особливості діяльності державного нотаріуса. *Вид роботи:* реферат, презентація, порівняльний аналіз	3
7.	**Організація діяльності приватного нотаріуса** 1. Правові засади організації діяльності приватного нотаріуса. 2. Особливості організаційного забезпечення діяльності приватного нотаріуса. *Вид роботи:* реферат, презентація, аналітична доповідь	3
8.	**Нотаріальні дії посадових осіб органів місцевого самоврядування** 1. Повноваження посадових осіб органів місцевого самоврядування щодо вчинення нотаріальних дій. 2. Особливості вчинення нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування. *Вид роботи:* реферат, порівняльний аналіз, складання тестових завдань	3
9.	**Контроль за вчиненням нотаріальних дій** 1. Система контролю у сфері нотаріальної діяльності. 2. Форми та межі контролю за вчиненням нотаріальних дій. *Вид роботи:* реферат, аналітична доповідь, аналіз судової практики	2
10.	**Принципи нотаріальної діяльності** 1. Основні принципи нотаріальної діяльності. 2. Значення принципів нотаріальної діяльності для забезпечення законності. *Вид роботи:* есе, реферат, складання тестових завдань	3
11.	**Незалежність та неупередженість нотаріуса** 1. Принцип незалежності нотаріуса. 2. Гарантії неупередженості нотаріальної діяльності. *Вид роботи:* есе, аналітична доповідь, аналіз практичних ситуацій	3
12.	**Нотаріальна таємниця** 1. Поняття та зміст нотаріальної таємниці. 2. Підстави та порядок розкриття нотаріальної таємниці. *Вид роботи:* есе, реферат, аналіз практичних ситуацій	2
13.	**Правила та порядок вчинення нотаріальних дій** 1. Загальні правила вчинення нотаріальних дій. 2. Порядок вчинення нотаріальної дії.	2

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

	Вид роботи: реферат, складання алгоритму, складання тестових завдань	
14.	**Місце та строки вчинення нотаріальних дій** 1. Місце вчинення нотаріальних дій. 2. Строки вчинення нотаріальних дій. *Вид роботи:* реферат, аналіз нормативно-правових актів, практичне завдання	3
15.	**Встановлення особи та перевірка дієздатності учасників нотаріальної дії** 1. Порядок встановлення особи учасника нотаріальної дії. 2. Перевірка цивільної дієздатності особи. *Вид роботи:* практичне завдання, ситуаційне завдання, складання тестових завдань	2
16.	**Встановлення волевиявлення та дійсних намірів особи** 1. Порядок встановлення справжнього волевиявлення особи. 2. Перевірка відповідності волевиявлення дійсним намірам особи. *Вид роботи:* есе, ситуаційне завдання, складання тестових завдань	3
17.	**Правочини у нотаріальній практиці** 1. Види правочинів, що підлягають нотаріальному посвідченню. 2. Особливості перевірки правочинів нотаріусом. *Вид роботи:* реферат, презентація, практичне завдання	3
18.	**Посвідчення правочинів за участю дітей** 1. Особливості посвідчення правочинів за участю малолітніх та неповнолітніх осіб. 2. Участь батьків та органів опіки та піклування у посвідченні таких правочинів. *Вид роботи:* реферат, ситуаційне завдання, аналіз судової практики	2
19.	**Посвідчення та скасування заповіту** 1. Порядок посвідчення заповіту. 2. Порядок зміни та скасування заповіту. *Вид роботи:* реферат, практичне завдання, складання алгоритму	3
20.	**Спадкові права у нотаріальній практиці** 1. Порядок оформлення права на спадщину. 2. Прийняття спадщини та відмова від її прийняття. *Вид роботи:* реферат, презентація, аналіз судової практики	2
21.	**Правочини щодо земельних ділянок** 1. Особливості нотаріального посвідчення правочинів щодо земельних ділянок.	3

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

	2. Документи, необхідні для посвідчення правочинів щодо земельних ділянок. *Вид роботи:* реферат, аналіз нормативно-правових актів, складання тестових завдань	
22.	**Податки та декларування доходів нотаріуса** 1. Податкові зобов'язання нотаріуса. 2. Порядок декларування доходів нотаріуса. *Вид роботи:* реферат, аналітична доповідь, аналіз нормативно-правових актів	2
23.	**Відповідальність нотаріуса** 1. Види юридичної відповідальності нотаріуса. 2. Підстави відповідальності нотаріуса за заподіяну шкоду. *Вид роботи:* реферат, порівняльний аналіз, аналіз судової практики	3
24.	**Оскарження нотаріальних дій** 1. Порядок оскарження нотаріальних дій та відмови у їх вчиненні. 2. Судовий порядок захисту прав осіб у разі оскарження нотаріальних дій. *Вид роботи:* реферат, аналіз судової практики, ситуаційне завдання	2

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчання та викладання побудоване на компетентнісному і студентоцентричному підходах, принципах академічної свободи і академічної доброчесності.

Проведення лекційних та практичних заняття у форматі: зустрічей Google meet з використання презентацій; використання інтерактивних дошок Jamboard; здійснення опитування та анкетування в форматі Google Form.

Використання: електронні книги, цифрові підручники, онлайн-системи домашніх завдань, відео лекції, цифрові картки.

Методи навчання: Відповіді на запитання і опитування думок студентів (метод має формат полілогу або групової бесіди); аналіз історій і ситуацій; дискусії, дебати, полеміки (це чітко організовані процеси всебічного розгляду проблемного питання); мозковий штурм (це тип опитування, який передбачає швидкі і короткі відповіді без роздумів); відпрацювання навичок і робота в групах (це два тісно взаємопов'язані методи, котрі допомагають студентам практикувати одночасно і необхідні профільні навички, і вміння працювати в команді).

Методи викладання спрямовані на стратегію максимальної взаємодії між студентами, студентами і викладачем: ситуаційне дослідження; індивідуальна дослідницька робота; групові проекти; обговорення на заняттях; рольові ігри. Основними перевагами активних методів викладання є: підвищення мотивації в процесі навчання і, як наслідок, високі результати; використання попереднього

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

досвіду і знань; прийняття нових перспектив. критичне переосмислення існуючих припущень; відкритість по відношенню до результатів навчання; взаємопідтримка і взаємонавчання; заохочення до самостійної роботи і відповідальності до результатів навчання; розвиток загальних комунікативних навичок (прослуховування, обговорення, співпраця).

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Методами контролю та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- тестування на основі комп'ютерних технологій (стандартизовані тести);
- контрольні роботи;
- проєкти (наскрізні проєкти; індивідуальні та командні проєкти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль: здійснюється на заняттях шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, бліц-опитування; письмових самостійних робіт (есе, рефератів, написання тематичних глосаріїв тощо); ведення термінологічного словника; виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; підготовки та захисту відповідних схем, таблиць, діаграм, графіків; розв'язання кейсів з практичних завдань та задач-казусів; аналізу та обґрунтування (чи заперечення) судових рішень; взаємоконтролю магістрів у парах та малих групах; самоконтролю тощо. Особливого значення має тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень магістрів за допомогою комп'ютерних технологій.

Підсумковий контроль – залік, який включає усну теоретичну відповідь та практичне вирішення ситуацій/казусів/тестів зі сфери процедури вчинення нотаріальних дій і консультацій правового характеру.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Кумулятивний метод: 50 % майбутньої підсумкової оцінки з навчальної дисципліни студент набирає методом додавання балів, одержаних ним на

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

кожному практичному занятті. Ще 50 % майбутньої підсумкової оцінки з навчальної дисципліни студент набирає під час заліку з навчальної дисципліни.

Критерії поточного оцінювання

Усний виступ, виконання письмового завдання, тестування, вирішення кейсу.	*Критерії оцінювання*
7-5 бали	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; правильно вирішив більшість тестових завдань.
4-3	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; правильно вирішив більшість тестових завдань.
2-1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії підсумкового оцінювання

Розв'язування кейсу та усна відповідь	*Критерії оцінювання*
40-50	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усної відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань використовуючи при цьому, в окремих випадках, приклади з практики та посилання на чинні нормативно-правові акти. Володіє відповідною науковою термінологією та правильно і змістовно надає відповіді на уточнюючі та додаткові запитання.
30-39	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усної відповіді. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. На окремі додаткові запитання здебільшого розкриває зміст теоретичних питань.
20-29	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усної відповіді, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання практичних прикладів,

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

	допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Не вміє робити певні узагальнення та висновки та на окремі додаткові запитання надає поверхневі відповіді.
11-19	Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає матеріал під час усної відповіді, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Володіє лише базовою науковою термінологією. Допускає істотні помилки при обґрунтуванні відповіді на додаткові та уточнюючі запитання або не надає таких відповідей.
1-10	Не аргументовано та без обґрунтування дає відповіді на питання, допускає помилки під час усної відповіді, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому грубі помилки. Володіє лише незначною частиною базової наукової термінології та на додаткові запитання не надає відповіді.

Розподіл балів, які отримують студенти
(залік)

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)							Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4		
8	8	9	6	6	6	7	50	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

1. Поняття та зміст професії нотаріуса
2. Роль нотаріуса в системі правничих професій
3. Правовий статус нотаріуса
4. Професійні права нотаріуса
5. Професійні обов'язки нотаріуса
6. Гарантії професійної діяльності нотаріуса
7. Вимоги до особи, яка має намір стати нотаріусом
8. Вимоги щодо громадянства для зайняття нотаріальною діяльністю
9. Вимоги до рівня юридичної освіти нотаріуса
10. Вимоги щодо стажу роботи у сфері права
11. Обмеження щодо зайнятості нотаріальною діяльністю
12. Несумісність нотаріальної діяльності з іншими видами діяльності
13. Порядок допуску до професії нотаріуса
14. Стажування особи, яка має намір займатися нотаріальною діяльністю
15. Організація та проходження стажу у нотаріуса
16. Права та обов'язки стажиста нотаріуса
17. Керівництво стажуванням у нотаріуса
18. Кваліфікаційний іспит на право зайняття нотаріальною діяльністю
19. Вимоги до складання кваліфікаційного іспиту
20. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату
21. Компетенція Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату
22. Порядок отримання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю
23. Підстави та порядок анулювання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю
24. Поновлення права на заняття нотаріальною діяльністю
25. Державна нотаріальна діяльність як напрям професійної кар'єри
26. Приватна нотаріальна діяльність як напрям професійної кар'єри
27. Особливості професійної діяльності державного нотаріуса
28. Особливості професійної діяльності приватного нотаріуса
29. Організація робочого місця приватного нотаріуса
30. Реєстрація приватної нотаріальної діяльності
31. Вимоги до організації діяльності приватного нотаріуса
32. Професійна незалежність нотаріуса
33. Неупередженість як професійний принцип діяльності нотаріуса
34. Професійна етика нотаріуса
35. Дотримання нотаріальної таємниці у професійній діяльності
36. Професійна відповідальність нотаріуса
37. Цивільно-правова відповідальність нотаріуса
38. Адміністративна відповідальність нотаріуса
39. Кримінальна відповідальність нотаріуса
40. Страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса
41. Професійні ризики у діяльності нотаріуса

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

42. Контроль за організацією нотаріальної діяльності
43. Контроль за дотримання порядку вчинення нотаріальних дій
44. Контроль за веденням нотаріального діловодства
45. Професійна репутація нотаріуса
46. Професійна комунікація нотаріуса
47. Організація роботи нотаріуса з клієнтами
48. Дотримання прав та законних інтересів клієнтів
49. Запобігання конфлікту інтересів у діяльності нотаріуса
50. Антикорупційні вимоги до професійної діяльності нотаріуса
51. Фінансове та податкове забезпечення діяльності приватного нотаріуса
52. Додаткові платні послуги правового характеру у діяльності нотаріуса
53. Організація документообігу у нотаріальній діяльності
54. Робота нотаріуса з державними та єдиними реєстрами
55. Використання цифрових технологій у роботі нотаріуса
56. Електронний нотаріат та цифровізація професій
57. Професійне вдосконалення та підвищення кваліфікації нотаріуса
58. Безперервний професійний розвиток нотаріуса
59. Наукова діяльність як напрям професійного розвитку нотаріуса
60. Викладацька діяльність нотаріуса
61. Участь нотаріуса у професійних об'єднаннях
62. Професійне самоврядування нотаріусів
63. Роль Нотаріальної палати України у професійному розвитку нотаріусів
64. Міжнародне професійне співробітництво нотаріусів
65. Медіація у професійній діяльності нотаріуса
66. Виконавча сила нотаріального документа у професійній діяльності нотаріуса
67. Оскарження нотаріальних дій та професійні наслідки для нотаріуса
68. Припинення нотаріальної діяльності
69. Професійні перспективи розвитку кар'єри нотаріуса
70. Сучасні виклики та перспективи професії нотаріуса

Зарахування результатів неформальної освіти

У межах навчальної дисципліни «Професійна підготовка та кар’єра нотаріуса» передбачається можливість врахування результатів неформальної освіти здобувачів. Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється на основі Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти - https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

До зарахування приймаються (за попередній узгодженням) результати проходження окремих тем дисципліни на авторитетних онлайн-платформах, наприклад, Coursera, Prometheus, та на інших визнаних освітніх ресурсах за умови підтвердження сертифікатом про результати навчання.

За наявності належного сертифіката здобувачу освіти нараховується відповідна кількість балів, передбачена за відповідну тему навчальної дисципліни, що прирівнюється до оцінювання виконання завдань практичного заняття.

Рекомендована література

Нормативна база

1. Про нотаріат : Закон України від 2 вересня 1993 року № 3425-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12.
2. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22 січня 1993 року. Конвенцію ратифіковано із застереженнями Законом від 10 листопада 1994 року № 240/94-ВР. // Офіційний вісник України. 2005. № 44. Ст. 328.
3. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів. Приєднання до Конвенції за Законом від 10 січня 2002 року № 2933-III // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 23. Ст.153.
4. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України; Порядок від 22.02.2012 № 296/5 Редакція від 21.05.2022, підстава - z0541-22 . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text
5. Про Консульський статут України : Указ Президента України від 2 квітня 1994 року № 127/94. . URL: http:// zakon3.rada.gov.ua/laws/ show/127/94 8.
6. Про затвердження Положення про Вищу кваліфікаційну комісію нотаріату : Постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 року № 923. URL: https://zakon.rada.gov.ua/ laws/ show/ 923-2011-%D0%BF
7. Про розмір плати за видачу свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1994 року № 102. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/102- 94-%D0%BF.
8. Про затвердження Порядку видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю : Наказ Міністерства юстиції України від 11 липня 2012 року № 1043/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/ show/z1170-12.
9. Про затвердження Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України : Наказ Міністерства юстиції України від 27 грудня 2004 року № 142/5/310. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-04.
10. Про затвердження Положення про державний нотаріальний архів : Наказ Міністерства юстиції України від 18 травня 2009 року № 870/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443- 09.

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

11. Про затвердження Правил професійної етики нотаріусів України : Наказ Міністерства юстиції України від 4 жовтня 2013 року № 2104/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1730-13.
12. Про затвердження Положення про вимоги до робочого місця (контори) приватного нотаріуса та здійснення контролю за нотаріальної діяльності : Наказ Міністерства юстиції України від 23 березня 2011 року № 888/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/ show/z0406-11.
13. Про затвердження Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса : Наказ Міністерства юстиції України 22 березня 2011 року від 871/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0388-11.
14. Про затвердження Правил ведення нотаріального діловодства : Наказ Міністерства юстиції України від 22 грудня 2010 року № 3253/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1318-10.

Основна література

1. Бондар, І. В., & Мельник, І. С. (2025). Безспірність як обов'язкова умова нотаріальних проваджень із засвідчення фактів. *Київський часопис права*, (2), 84–89. https://doi.org/10.32782/klj/2025.2.9
1. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : зі змінами та допов. : (офіц. текст). – К.: ПАЛИВОДА А. В., 2022. 116 с.
2. Нотаріат в умовах війни: практичний посібник / О. В. Коротюк, д. ю. н. – К. : ОВК, 2022. – 98 с.
3. Запити нотаріуса: зразки документів / О. В. Коротюк. К. : ОВК, 2022. – 56 с.
4. Постанови про відмову у вчиненні нотаріальних дій: зразки документів / О. В. Коротюк. – К. : ОВК, 2022. – 95 с.
5. Вчинення консулом нотаріальних дій: теорія і практика / Фурса С.Я., Дякович М.М., Фурса Є.І., Фурса Є.Є., Мальський М.М. В-во Юридика. 2023, науково-практичний посібник. 934с.
6. Вдовічена Л.І., Павлюк А.Ю. Адаптація нотаріальної діяльності до умов воєнного стану: нормативний аспект. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 3.Ч.2. С.57-62 DOI https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.2.8
7. Вдовічена Л. І. Правова природа нотаріальної дії: питання нормативного врегулювання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, Серія ПРАВО. 2024, Випуск 85: частина 2. С. 264-269DOI https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.2.38
8. Вдовічена Л. Фіскально-моніторингові функції нотаріуса як прояв його публічно-правого статусу. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 5. С. 209-212 https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-5/51

Допоміжна література

1. Баранкова В.В. Нотаріус як суб'єкт нотаріального процесу. Науковий вісник

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

Ужгородського національного університету. Серія Право. Випуск 76. Ч.1. 2023. С.127-134.

2. Діденко Л.В. Нотаріальний процес як один з різновидів юридичного процесу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. Випуск 79. Ч.1. 2022. С.187-190.
3. Василик Ю.С. правові гарантії здійснення нотаріальної діяльності як складова частина реалізації державної правової політики. *Науковий вісник публічного та приватного права.* Випуск 3, 2020 С. 48–54
4. Гулєвська Г. Аналіз зарубіжного досвіду державного регулювання нотаріальною діяльністю та пріоритети запозичення в Україні. *Підприємництво, господарство і право.* 2006. № 7. С. 57–61
5. Когутич І.І. Адміністративно-правові гарантії нотаріальної діяльності в Україні : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2018.
6. Ковбас І.В., Крайній П.І. Допуск до професії нотаріуса навчально-методичний посібник навчально-методичний посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 119 с. URL: https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/7829
7. Ковбас І.В Генеза інституту нотарів на українських землях під владою Румунії. Права людини та публічне врядування: Матеріали V Міжнародного правничого форуму, 10 червня 2022 р., м. Чернівці. С. 293-295;
8. Ковбас І.В Умови допуску до професії нотаріуса. Актуальні питання сьогодення. Права людини та публічне врядування: Матеріали V Міжнародного правничого форуму, 10 червня 2022 р., м. Чернівці. С. 307-309;
9. Ковбас І.В., Колпаков В.К. Реалізація прав людини і громадянина в адміністративно-правових відносинах. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2025, №67, С.1.1-1.13.
10. Ковбас І.В., Редько О.М. Електронне урядування в країнах Європейського Союзу та в Україні. Академічні візії. 2025.
11. Ковбас І.В., Михайлюк В.С. Ефективність захисту порушеного права людини в адміністративному судочинстві. Київський часопис права. 2025, №1, С.108-113
12. Крижевська О. О. Загальні положення про передумови виникнення нотаріальних процесуальних правовідносин. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. 2022. № 69. С. 108–113.

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

13. Левченко І.В. Нотаріальний процесуальний кодекс врегулює процедуру вчинення нотаріальних дій і забезпечить гарантії функціонування нотаріату. *Нотаріат: теорія і практика.* URL: file:///C:/Users/User/Downloads/bmju_2015_1_8.pdf.

14. Маляренко С.М. Анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю приватним нотаріусом при сумісництві або незбереженні нотаріальної таємниці. *Адвокат.* 2013. № 4 (151). С. 32–36.

15. Робота єдиного електронного реєстру спростить роботу нотаріусів. *Юридична газета.* 2017. URL: http://yui-gazeta.com/publications/practice/inshe/robotaedinogo-elektronnogoreestrusprostit-robotu-notariusiv.html.

Інформаційні ресурси

1. Нотаріальна палата України – https://npu.ua/
2. Міжнародний союз латинського нотаріату – https://www.uinl.org/
3. Єдиний реєстр нотаріусів – https://ern.minjust.gov.ua/pages/default.aspx
4. Єдині та державні реєстри в сфері нотаріату - https://minjust.gov.ua/ukr_notar_6
5. Офіційний сайт Верховної ради України – http://zakon2.rada.gov.ua
6. Офіційний сайт Президента України – http://www.president.gov.ua
7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – http://www.kmu.gov.ua
8. Офіційний сайт Конституційного Суду України – http://ccu.gov.ua/uk/index
9. http://www.reyestr.court.gov.ua – Єдиний державний реєстр судових рішень.
10. http://www.nbuv.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.
11. http://www.catalogue.nplu.org – веб-сайт Національної парламентської бібліотеки України

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoidobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiafedkovycha/
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026

https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-tazapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeniyuriia-fedkovycha/

- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvnidokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomuuniversyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnuimeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

© Ковбас І.В.., 2026
Чернівці, 2026